

Čís. 5404.

Zákon o silostrojích ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.

Vozidlo bylo odňato »protiprávním« (§ 1, čtvrtý odstavec, zákona) postupem tehdy, šlo-li o takové jednání a potud, když a pokud byly jím dotčeny jisté zájmy, chráněné určitou právní normou.

(Rozh. ze dne 29. října 1925, Rv I 1327/25.)

Prvžalovaný Vlastimil M., jedal na motocykle svého bratra, žalovaného Emanuela M-a, porazil žalobce a poranil je. Žalobní nárok o náhradu škody uznal procesní soud první stolice důvodem po právu, jak proti Vlastimilu M-ovi, tak proti Emanuelu M-ovi. Odvolací soud nevyhověl odvolání Vlastimila M-a, k odvolání Emanuela M-a neuznal však proti němu žalobní nárok důvodem po právu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání Vlastimila M-a, k dovolání žalobců obnovil ohledně Emanuela M-a rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Vadnou neúplností odvolacího řízení jest žalující straně, že se odvolací soud neobíral otázkou, zdali vozidlo, o které běží ve sporu, bylo řízeno tak, aby nemohlo býti nepovolaným uvedeno v pohyb, pokud se týče, že se odvolací rozsudek nevyslovil, pokládá-li ustanovení §u 11 ministerského nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. za splněno, čili nic. Není tím podle čís. 2 §u 503 c. ř. s. uplatněný důvod opodstatněn. Odvolací soud zjistiv, že prvžalovaný použil nestřeženého okamžiku, ve kterém Emanuel M. nechal stát svůj motocykl na ulici před krámem a do toho se vzdálil, na motocykl vsedl a odejel, tím zároveň zjišťuje, že motocykl ten nebyl podle ustanovení §u 11 ministerského nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. opatřen tak, aby nemohl býti nepovolanou osobou uveden v pohyb, ale tím také odpovídá na otázku, zdali pokládá řečené ustanovení ochranné za splněno, čili nikoli, totiž odpovídá záporně. Ostatně jest po této stránce závažno, že Emanuel M., jenž by byl povinen důkazem vyvíňovacího důvodu v tomto směru, ani netvrdil, ani nedokázal, že by byl motocykl v onom rozhodujícím okamžiku nějakým takovým způsobem, jaký má na mysli citovaný předpis, ochráněn. Důvodným je dovolání žalující strany, pokud jest jím uplatňován dovolací důvod nesprávného posouzení právního. Dovolatelé spatřují nesprávné posouzení právní v tom, že Emanuel M. byl vyviněn podle §u 1 (4) autom. zákona a že ohledně Emanuela M-a nebylo žalováno z jeho zavinění, nýbrž jediné a výhradně z ručení podle automobilového zákona. V první řadě sluší zkoumati opodstatněnost vyvinění spolužalovaného Emanuela M-a s hlediska §u 1 (4) autom. zákona, podle kterého majitel vozidla jenom tehdy je sprostěn ze zodpovědnosti, když v době škodlivé události bylo vozidlo protiprávním postupem odňato z jeho držení. Z toho předpisu vyplývá, že zákon vyžaduje podle svého doslovu protiprávní postup zcela neodvisle od otázky, zda je někdo a po případě kdo je subjektivně zodpověden za protiprávní jednání, takový postup způsobivší. Jde jen o objektivní protiprávnost.

tedy o porušení předpisů všeobecného řádu právního. Protiprávním jest jednání jenom relativně, totiž protiprávním jest jenom takové jednání a jenom potud, když a pokud jsou jím dotčeny jisté zájmy, chráněné určitou právní normou. Bylo-li zjištěno, že si Vlastimil M. bez vědomí a svolení svého bratra, spolužalovaného Emanuela M-a, vypůjčil jeho motocykl, bylo-li zjištěno, že Emanuel M. nezakázal svému bratru Vlastimilu výslovně, by nepoužíval jeho motocyklu, nýbrž jenom všeobecně před delším časem řekl, že nikdo nemá používat jeho motocyklu, nelze v jednání Vlastimila M-a spatřovati protiprávní čin, neboť tu nejde o porušení zájmů chráněných určitou normou právní, nýbrž jde o záležitost pravidelných styků bratrských. Již z toho vyplývá shodně s právním názorem prvé stolice, že u Emanuela M-a nejde o vyvinění podle §u 1 (4) automob. zák. Dovolatelům sluší však přisvědčiti i potud, pokud spatřují nesprávné posouzení právní v právním závěru odvolacího rozsudku, že ohledně Emanuela M-a nebylo žalováno z jeho zavinění, nýbrž jediné a výhradně z ručení podle automobilového zákona, a že proto bylo žalobu zamítnouti. Předpis §u 226, prvý odstavec, c. ř. s. ukládá žalobci v tomto směru jediné, by uvedl skutkové okolnosti, na kterých se zakládá jeho nárok ve věcech hlavních a vedlejších, po jednotlivu, krátce a úplně, nemusí tedy žalobce uvést určité předpisy právní, ba nemůže býti jeho právu na újmu, i kdyby je uvedl nesprávně, poněvadž je věcí rozhodujícího soudu, by použil při právním posuzování sporné věci správných norem právních. Dovolací soud uznal, že žalující strana vyhověla své v §u 226 prvý odstavec c. ř. s. uložené jí povinnosti dostatečnou měrou udavši, že žalovaný Emanuel M. je vlastníkem (§ 1 (1) autom. zák.) motocyklu, neboť nebylo její povinností, by se v žalobě a vůbec i za sporného řízení starala o vyvinění Emanuela M-a. Když naopak Emanuel M. nastoupil vyvíňovací důkaz, bylo jeho povinností, aby uvedl všechny okolnosti, jaké má v §§ 11, 51 a 53 na mysli ministerské nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. V tomto směru uznal dovolací soud, že se Emanuel M. nezachoval, jak mu jako vlastníku motocyklu uloženo bylo předpisy §§ 11 a 51 cit. nař., neboť, kdyby se byl zachoval podle těchto předpisů, bylo by Vlastimilovi M-ovi znemožněno, aby si bez vědomí a svolení bratrova mohl vypůjčiti jeho motocykl. To jest arci zaviněním Emanuela M-a, není to však zaviněním samostatným, jak na ně nahlíží druhá stolice, tedy zavinění, ze kterého by muselo býti žalováno zvlášť a výslovně, nýbrž jde o vzdálené zavinění, třebas jako hrubá nedbalost se projeví, přicházející v úvahu jenom jako součást Emanuelem M-em uplatněného vyvinění, jejíž dokazování, jak již bylo dolíčeno, setkalo se s úplným nezdarem.

Čís. 5405.

Závazek k odběru piva z určitého pivovaru nelze vložit do pozemkové knihy jako reální břemeno. Byl-li závazek ten obsažen v dluhopisu, jímž byla pivovarem poskytnuta zápůjčka původnímu majiteli nemovitosti a zápůjčka i s vedlejšími závazky, mezi nimiž byl i závazek k odběru piva, byla knihovně zajištěna, nenabyl závazek ten právního